

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

بیان

ورود به دیپرخانه شورای نگهبان

شماره ثبت ۸۲، ۱۳۴۹۷ صبح

تاریخ ثبت: ۱۵/۱۰/۱۳۸۲ عصر

اقدام کننده: ۸۲، ۱۵/۱۰/۱۳۸۲

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۱۳۸۱/۶/۶ مورخ ۲۶۹۹۴/۲۶۸۷۰ دولت در مورد موافقنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت ترکمنستان که در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۲۳ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

مهدی کرubi
رئیس مجلس شورای اسلامی

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

بیان

ورود به دیپرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت ۱۴۰۳۷/۱۰/۴۵
تاریخ ثبت: ۱۳۹۲/۱۱/۲۰ صبح
اقدام کننده: عصر ۱۳۹۲/۱۱/۲۰

لایحه موافقنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت قرقمنستان

ماده واحده - موافقنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت ترکمنستان مشتمل بر یک مقدمه و شانزده ماده به شرح بیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

تبصره - ارجاع اختلافات موضوع ماده (۱۱) و (۱۲) این موافقنامه به داوری توسط دولت جمهوری اسلامی ایران منوط به رعایت قوانین و مقررات مربوط است.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت قرقمنستان

مقدمه:

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری ترکمنستان که از این پس «طرفین متعاهد» نامیده می‌شوند، با علاقمندی به تحکیم همکاری اقتصادی در راستای منافع هر دو کشور؛

با هدف ایجاد و حفظ شرایط مساعد برای سرمایه‌گذاری‌های سرمایه‌گذاران یک طرف متعاهد در قلمرو طرف متعاهد دیگر؛

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

و فریض

بیان

۷۷۹۶۳ شاهد

۱۴۰۷/۱۱/۲۵ تاریخ

پیش

با تشخیص لزوم تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری‌های سرمایه‌گذاران یک طرف
متعاهد در قلمرو طرف متعاهد دیگر؛
به شرح زیر توافق نمودند:

ماده ۱ - تعاریف

از نظر این موافقتنامه:

۱ - اصطلاح «سرمایه‌گذاری» عبارت از هر نوع مال یا دارائی به قرار ذیل است که
توسط سرمایه‌گذاران یک طرف متعاهد در قلمرو طرف متعاهد دیگر سرمایه‌گذاری شده
باشد:

- الف - اموال منقول و غیرمنقول و حقوق مربوط به آنها؛
- ب - سهام یا هر نوع مشارکت در شرکتها و حقوق مربوط به آنها؛
- ج - حق ادعا نسبت به پول یا هر عملیاتی که دارای ارزش اقتصادی باشد؛
- د - حقوق مالکیت صنعتی و معنوی از قبیل حق اختراع، نمونه‌های کاربردی، طرحها
یا نمونه‌های صنعتی، علامت تجاری، اسمی تجاری، دانش فنی و حسن شهرت تجاری؛
- ه - حق اکتشاف، استخراج یا بهره‌برداری از منابع طبیعی و نیز دیگر حقوق کسبی
اعطاء شده به وسیله قانون، قرارداد یا تصمیم قانونی مراجع ذی صلاح.

۲ - اصطلاح «سرمایه‌گذار» در ارتباط با هر یک از طرفین متعاهد به:

الف - اشخاص حقیقی که به موجب قوانین همان طرف متعاهد، اتباع طرف متعاهد
مذکور به شمار آیند؛

ب - اشخاص حقوقی که به موجب قوانین همان طرف متعاهد تأسیس شده و مقر و
فعالیت اقتصادی حقیقی آنها در قلمرو همان طرف متعاهد قرار گرفته باشد؛
اطلاق می‌گردد که در قلمرو طرف متعاهد دیگر سرمایه‌گذاری نمایند.

۳ - اصطلاحات «گواهی پذیرش» در مورد جمهوری اسلامی ایران و «گواهی ثبت

بیان

شماره ۷۷۹۶۴
تاریخ ۱۳۸۲/۱۰/۲۵
پیوست

دولتی» در مورد ترکمنستان به سند ویژه‌ای اشاره دارند که به وسیله مقامات ذی صلاح یک طرف متعاهد به سرمایه‌گذاران طرف متعاهد دیگر داده می‌شود و نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاری‌های ایشان طبق قوانین و مقررات طرف میزبان تصویب شده است، گواهی پذیرش یا گواهی ثبت دولتی می‌تواند شرایطی را که براساس آن سرمایه‌گذاری پذیرفته شده است، تعیین نماید.

۴- مقام ذی صلاح در هر طرف متعاهد به منظور صدور گواهی پذیرش و گواهی ثبت

دولتی به ترتیب به شرح ذیل می‌باشد:

الف - در جمهوری اسلامی ایران:

- وزارت امور اقتصادی و دارانی

- سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران

- ایران - تهران - میدان ۱۵ خرداد

ب - در ترکمنستان:

- وزارت روابط اقتصادی خارجی

- س، عشق‌آباد، شماره ۹۲، خیابان کمینه

۵- اصطلاح «سرمایه‌گذاری پذیرفته شده» به آن سرمایه‌گذاری اطلاق می‌گردد که

برای آن گواهی پذیرش یا گواهی ثبت دولتی ارائه شده باشد.

۶- اصطلاح «عواید» به معنی مبالغی است که به طور قانونی از یک سرمایه‌گذاری

پذیرفته شده حاصل گردیده و به خصوص، امانه منحصرًا شامل سود، سود سهام،

حق الامتیاز و کارمزد می‌باشد.

۷- اصطلاح قلمرو حسب مورد به معنی مناطقی است که تحت حاکمیت یا

صلاحیت هر طرف متعاهد باشد و شامل مناطق دریائی آنها نیز می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

و فرمان

بیان

شماره ۷۷۹۶۲

تاریخ ۱۴۰۲/۰۲/۰۵

پیوست

ماده ۲ - تشویق سرمایه‌گذاری‌ها

- ۱ - هر طرف متعاهد مبادرت به تشویق و ایجاد شرایط مناسب برای اتباع خود جهت سرمایه‌گذاری در قلمرو طرف متعاهد دیگر خواهد نمود.
- ۲ - هر طرف متعاهد مبادرت به تشویق و ایجاد شرایط مناسب برای اتباع طرف متعاهد دیگر جهت سرمایه‌گذاری در قلمرو خود خواهد نمود.

ماده ۳ - پذیرش سرمایه‌گذاری‌ها

- ۱ - هر طرف متعاهد برای سرمایه‌گذاری‌های سرمایه‌گذاران طرف متعاهد دیگر در قلمرو خود براساس قوانین و مقررات خود گواهی پذیرش یا گواهی ثبت دولتشی صادر خواهد نمود.
- ۲ - هرگاه یک طرف متعاهد گواهی پذیرش یا گواهی ثبت دولتشی برای یک سرمایه‌گذاری در قلمرو خود صادر نماید، کلیه مجوزهای لازم را نیز جهت تحقق عملی چنین سرمایه‌گذاری اعطاء خواهد نمود.

ماده ۴ - حمایت از سرمایه‌گذاری‌ها

- ۱ - سرمایه‌گذاری‌های پذیرفته شده سرمایه‌گذاران یک طرف متعاهد که در قلمرو طرف متعاهد دیگر براساس قوانین و مقررات طرف اخیر انجام گرفته از حمایت کامل قانونی و رفتار منصفانه به نحوی که از رفتار اعمال شده نسبت به سرمایه‌گذاران هر کشور ثالثی که در شرایط قابل مقایسه قرار دارند نامساعدتر نباشد، برخوردار خواهند بود.
- ۲ - چنانچه یک طرف متعاهد به موجب یک موافقتنامه مربوط به تأسیس منطقه آزاد تجاری، اتحادیه گمرکی، بازار مشترک، یا یک سازمان منطقه‌ای مشابه یا به موجب یک موافقتنامه اجتناب از اخذ مالیات مضاعف، به سرمایه‌گذاران هر کشور ثالثی مزایای ویژه‌ای بدهد، ملزم به دادن چنین مزایائی به سرمایه‌گذاران طرف متعاهد دیگر نخواهد بود.

بیان

۴۷۹۶۴ شماره

۱۳۸۲/۱۰/۲۵ تاریخ

پوست

ماده ۵ - شرایط مساعدتر

قطع نظر از شرایط مقرر در موافقنامه حاضر، شرایط مساعدتری که میان هر یک از طرفین متعاهد و یک سرمایه‌گذار طرف متعاهد دیگر مورد توافق قرار گرفته یا ممکن است قرار گیرد قابل اعمال خواهد بود.

ماده ۶ - سلب مالکیت و جبران خسارت

۱ - سرمایه‌گذاری‌های پذیرفته شده سرمایه‌گذاران یک طرف متعاهد توسط طرف متعاهد دیگر نباید مورد سلب مالکیت، ملی کردن یا مشمول تدبیری، مستقیم یا غیرمستقیم، با تأثیرات مشابه قرار بگیرد مگر این که بخاطر یک هدف عمومی، به رویی غیرتبیض آمیز و در مقابل پرداخت سریع، مؤثر و منصفانه خسارت و برطبق موازین قانونی باشد.

۲ - تعیین ارزش سرمایه‌گذاری پذیرفته شده‌ای که مصادره شده است، به منظور جبران خسارت باید براساس نرخ بازار قبل از انجام مصادره یا آگاهی رسمی از آن باشد.

ماده ۷ - خسارات

سرمایه‌گذاران هر طرف متعاهد که سرمایه‌گذاری‌های پذیرفته شده آنها به علت جنگ یا هرگونه درگیری مسلحانه، انقلاب، حالت اضطراری یا شورش یا حوادثی مشابه در قلمرو طرف متعاهد دیگر دچار خسارت گردند، از رفتاری که نامساعدتر از رفتار طرف متعاهد مزبور با سرمایه‌گذاران خود یا سرمایه‌گذاران هر کشور ثالث باشد، هر کدام که از نظر جبران، اعاده مال و پرداخت غرامت چنین خسارتخانه مساعدتر باشد، برخوردار خواهد شد.

بیان

شماره ۷۷۹۶۳

تاریخ ۱۴۰۲/۰۷/۲۵

پوست

ماده ۸ - برگشت سرمایه و انتقال

۱ - هر طرف متعاهد با حسن نیت اجازه خواهد داد تمامی انتقالات مربوط به سرمایه‌گذاری‌های پذیرفته شده به صورت آزاد و بدون تأخیر بی‌دلیل به داخل و خارج از قلمرو خود انجام گردد. این گونه انتقالات موارد زیر را شامل می‌شوند:

الف - عواید؛

ب - مبالغ حاصل از فروش یا تصفیه تمامی یا بخشی از یک سرمایه‌گذاری پذیرفته شده؛

شده؛

ج - جبران خسارت بر طبق مواد (۶) و (۷) فوق الذکر؛

د - بازپرداخت اصل و پرداخت سود ناشی از وامهای مرتبط با سرمایه‌گذاری‌های پذیرفته شده؛

ه - حقوق ماهیانه، دستمزدها و دیگر وجوده دریافتی توسط اتباع یک طرف متعاهد که پروانه کار مرتبط با یک سرمایه‌گذاری پذیرفته شده را در قلمرو طرف متعاهد دیگر اخذ نموده‌اند؛

و - پرداختهای ناشی از اختلاف مربوط به یک سرمایه‌گذاری پذیرفته شده.

۲ - انتقالات بایستی سریعاً به ارز قابل تبدیل و به نرخ رسمی تبدیل در روز انتقال انجام پذیرد.

ماده ۹ - جانشینی

۱ - چنانچه یک سرمایه‌گذاری پذیرفته شده سرمایه‌گذار یک طرف متعاهد در مقابل خطرات غیرتجاری به موجب نظام برقرار شده توسط قانون، وسیله یک مؤسسه یا شرکت بیمه همان طرف متعاهد بیمه یا تضمین شده باشد، هرگونه جانشینی بیمه گریا ضامن که از شرایط قرارداد مربوطه ناشی شود به وسیله طرف متعاهد دیگر به رسمیت شناخته خواهد

بیان

شد.

- ۲ - چنین بیمه گر یا ضامنی حق اعمال حقوق دیگری غیر از حقوقی که سرمایه گذار استحقاق آن را داشته است، ندارد.
- ۳ - اختلافات بین یک طرف متعاهد و چنین بیمه گر یا ضامنی براساس مفاد ماده (۱۱) این موافقنامه حل و فصل خواهد شد.

ماده ۱۰ - رعایت تعهدات

هر طرف متعاهد رعایت مستمر تعهداتی را که در رابطه با سرمایه گذاری های پذیرفته شده سرمایه گذاران طرف متعاهد دیگر تقبل نموده است، تضمین می نماید.

ماده ۱۱ - اختلافات بین یک طرف متعاهد و سرمایه گذار

- ۱ - اختلافات مربوط به یک سرمایه گذاری پذیرفته شده بین یک طرف متعاهد و یک یا چند سرمایه گذار طرف متعاهد دیگر از جمله اختلافات درمورد میزان، شرایط و ترتیب پرداخت غرامت باید با مذاکره حل و فصل شود.
- ۲ - اگر اختلاف تا شش ماه پس از ابلاغ کتبی اختلاف توسط یکی از طرفین اختلاف، حل و فصل نشود اختلاف بنای انتخاب هر یک از طرفین ارجاع خواهد شد به:
- الف - دیوان داوری یا دادگاه صالح طرف متعاهدی که سرمایه گذاری در قلمرو او انجام پذیرفته است.

ب - یک دیوان داوری ویژه که به موجب قواعد داوری کمیسیون حقوق تجارت بین الملل سازمان ملل متحد تشکیل شود.

ج - مرکز بین المللی حل و فصل اختلافات سرمایه گذاری برای حل اختلاف به روش سازش یا داوری و به موجب کنوانسیون حل و فصل اختلافات بین دولتها و اتباع دولتهای

مبحث‌ال

۷۷۹۶۳

۱۴۰۷/۱۰/۲۵

پوست

دیگر که به تاریخ هجدهم مارس ۱۹۶۵ میلادی (برابر با ۱۳۴۴/۱۲/۲۸ هجری شمسی) در واشنگتن دی. سی برای امضاء مفتوح گردید، هرگاه هر دو طرف متعاهد عضو این کنوانسیون باشند.

۳- در خلال داوری یا اجرای حکم دیوان داوری طرف متعاهدی که درگیر اختلاف است باید به این موضوع استناد کند که سرمایه‌گذار طرف دیگر قسمتی از غرامت خسارت یا تمامی آن را برابر مبنای بیمه دریافت نموده است.

۴- رأی دیوان برای طرف متعاهد و سرمایه‌گذار قطعی و الازام آور خواهد بود.

ماده ۱۲ - حل و فصل اختلافات بین طرفین متعاهد

۱- چنانچه اختلافی بین طرفین متعاهد در ارتباط با تفسیر یا اجرای این موافقنامه به وجود آید، طرفین متعاهد ابتدا سعی بر حل و فصل آن از طریق مشاوره و مذاکره خواهند نمود.

۲- چنانچه طرفین متعاهد نتوانند ظرف شش ماه پس از شروع اختلاف به توافق بررسد اختلاف بنا به درخواست هر یک از طرفین متعاهد بارعايت قوانین و مقررات مربوط آنها، به یک دیوان داوری سه نفره تسلیم خواهد شد. هر طرف متعاهد یک داور منصوب خواهد نمود و این دو داور یک سردار از اتباع کشور ثالثی که با هر دو طرف متعاهد در زمان انتصاب روابط سیاسی داشته باشد، تعیین خواهند نمود.

۳- طرف متعاهدی که در داوری پیشقدم می‌شود، داور خود را در «درخواست داوری» منصوب خواهد نمود. چنانچه طرف متعاهد دیگر داور خود را ظرف مدت سی روز از تاریخ دریافت «درخواست داوری» منصوب ننماید، این داور بنا به درخواست طرف متعاهدی که در داوری پیشقدم شده است به وسیله رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری تعیین خواهد گردید.

بیت‌الله

شماره

۱۳۸۲/۱۰/۲۵ تاریخ

پیش

۴ - چنانچه دو داور نتوانند ظرف مدت ثبت روز از تاریخ انتصاب دومین داور برای انتخاب سرداور به توافق برسند، سرداور بنابه درخواست هر یک از طرفین متعاهد به وسیله رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری منصوب خواهد گردید.

۵ - چنانچه در موارد مندرج در بندهای (۳) و (۴) این ماده، رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری از انجام وظیفه مذکور معدور یا اگر وی تبعه یکی از طرفین متعاهد باشد، انتصاب به وسیله معاون رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری انجام خواهد شد و اگر وی از انجام وظیفه معدور یا او هم تبعه یکی از طرفین متعاهد باشد، انتصاب به وسیله عضو ارشد دیوان بین‌المللی دادگستری که تبعه هیچ یک از طرفین متعاهد نیست، انجام خواهد شد.

۶ - دیوان داوری در مورد آئین دادرسی خود تصمیم خواهد گرفت. دیوان رأی خود را بطبق مقررات این موافقتنامه، اصول مشترک نظامهای حقوقی طرفین متعاهد و اصول پذیرفته شده حقوق بین‌الملل صادر خواهد کرد.

۷ - تصمیمات دیوان برای طرفین متعاهد قطعی و لازم‌الاتّباع خواهد بود.

۸ - هر طرف متعاهد هزینه‌های عضو خود و نمایندگی خود را در دیوان داوری پرداخت خواهد کرد. هزینه‌های سرداور و سایر هزینه‌های باقیمانده در صورتی که به گونه دیگری توسط دیوان تعیین نشود، به طور مساوی توسط طرفین متعاهد پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۳ - اعمال سایر مقررات

اگر مفاد قوانین هر یک از طرفین متعاهد یا تعهدات آنها به موجب حقوق بین‌الملل، خواه موارد موجود و خواه مواردی که در آینده علاوه بر این موافقتنامه بین طرفین متعاهد ایجاد خواهد شد حاوی مقرراتی عام یا خاص باشند که سرمایه‌گذاری سرمایه‌گذاران طرف متعاهد دیگر را از رفتاری مساعدتر از آنچه در این موافقتنامه پیش‌بینی شده است برخوردار

برگزاری

۷۷۹۶۶ شماره

۱۴۰۲/۰۶/۲۵ تاریخ

پیش

نماید، آن مقررات تا جائی که مساعدتر هستند بر این موافقتنامه برتری خواهند داشت.

ماده ۱۴ - مشاوره

طرفین متعاهد موافقت می کنند که بنا به درخواست هر طرف، درمورد هر موضوع مربوط به این موافقتنامه با یکدیگر مشورت کنند.

ماده ۱۵ - لازم الاجراء شدن

هر طرف متعاهد طرف متعاهد دیگر را به طور کتبی از طریق مجاری سیاسی از انجام مراحل مربوط قانونی برای لازم الاجراء شدن این موافقتنامه مطلع خواهد نمود. این موافقتنامه از تاریخ آخرین اطلاعیه لازم الاجرا خواهد شد.

ماده ۱۶ - مدت و فسخ

۱ - این موافقتنامه برای یک دوره پنج ساله معتبر خواهد بود و اعتبار آن ادامه خواهد داشت مگر این که طبق بند (۲) این ماده فسخ گردد.

۲ - هر طرف متعاهد می تواند با ارائه اطلاعیه کتبی یک ساله به طرف متعاهد دیگر این موافقتنامه را در پایان دوره پنج ساله اول یا در هر زمان پس از آن فسخ نماید.

۳ - نسبت به سرمایه گذاری های انجام شده یا تحصیل شده قبل از تاریخ فسخ این موافقتنامه، مفاد تمامی سایر مواد این موافقتنامه برای یک دوره اضافی پنج ساله از تاریخ فسخ همچنان لازم الاجراء خواهد بود.

با تأیید مراتب فوق امضاء کنندگان ذیل با اختیار کامل از طرف دولتهای متبع خود این موافقتنامه را امضاء کرده اند.

شماره ۷۷۹۶۲

تاریخ ۱۳۹۷/۰۷/۲۵

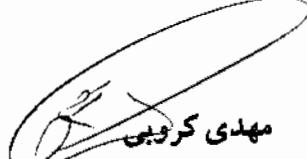
بیست

برخیاری

این موافقنامه در تهران به تاریخ سومین روز بهمن ۱۳۷۴ هجری شمسی (بیست و سوم زانویه ۱۹۹۶ میلادی) در دو نسخه به زبانهای فارسی، ترکمنی، روسی و انگلیسی منعقد گردید و همه مตول از اعتبار یکسان برخوردارند. در صورت اختلاف در تفسیر موافقنامه، متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران   از طرف دولت جمهوری اسلامی ترکمنستان

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقنامه شامل مقدمه و شانزده ماده در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ بیست و سوم دی ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و دو مجلس شورای اسلامی به تصویب رسیده است.

مهدی کروبی

رئیس مجلس شورای اسلامی